

CONV 356/02

WG VII 8

NOTA

---

van:	het secretariaat
aan:	Werkgroep VII extern optreden
Betreft:	Samenvatting van de vergadering van 15 oktober 2002

I. Opening van de vergadering en inleidende woorden van de voorzitter

1. Vice-voorzitter Dehaene (voorzitter) presenteerde het resultaat van de vorige vergaderingen aan de hand van document CONV 342/02 (samenvatting van de vergadering) en leidde de gedachtewisseling over de efficiëntie van het externe optreden van de EU in; hij onderstreepte daarbij dat adequate besluitvormings- en uitvoeringsprocedures, én de beschikbaarheid van financiële en personele middelen voor de EU van cruciaal belang zijn om haar politieke en economische doelstellingen op het internationale toneel op een efficiënte manier na te streven. Hij verzocht de leden om, met betrekking tot de besluitvorming op het gebied van het GBVB, na te denken over een eventuele uitbreiding van de SGM, een beter gebruik van de constructieve onthouding en nauwere samenwerking. Hij stelde de groep ook voor, te bekijken waar en hoe de doeltreffendheid op terreinen van communautair beleid nog kan worden verbeterd.

II. Presentatie door SG/HV Javier Solana

2. Javier Solana gaf een beschrijving van de voornaamste taken en activiteiten die hij sinds zijn benoeming als HV drie jaar geleden heeft verricht, gaf toelichting bij de politieke en institutionele verwezenlijkingen op het gebied van het GBVB en het EVDB, deelde mee welke lessen kunnen worden getrokken uit de ervaring die tot dusver is opgedaan en deed een aantal voorstellen ter verbetering van de efficiëntie van het GBVB ¹.

---

¹ Noot: de tekst van de toespraak van de heer Solana staat in WD 8 - WG VII.

3. De HV bevestigde dat politieke wil een centraal gegeven vormt in het GBVB en dat de EU-actoren meer moeten doen om convergentie van opvattingen te bevorderen en gemeenschappelijke standpunten tot stand te brengen. Politieke wil en eensgezindheid onder de lidstaten hebben voor de HV het pad geëffend om doeltreffend op te treden op het internationale toneel. Hij beklemtoonde het belang van de continuïteit van het buitenlands beleid en wees erop dat diplomatieke successen dikwijls bepaald worden door persoonlijke contacten en wederzijds vertrouwen tussen de gesprekspartners. Om op het internationale toneel doeltreffend op te treden, moet men onmiddellijk kunnen inspelen op internationale ontwikkelingen. Vooral in crisisbeheersingssituaties moeten beslissingen in "real time" worden genomen. De mogelijkheid om speciale gezanten/speciale vertegenwoordigers naar een crisisgebied te sturen, is van groot belang. Voor het externe optreden zijn een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden, alsook de nauwe samenwerking tussen de betrokken spelers, met name de HV en het Commissielid voor Externe Betrekkingen, van essentieel belang. In dat verband vermeldde hij dat de samenwerking en de betrekkingen met Commissielid Chris Patten uitstekend zijn. De HV voegde daaraan toe dat solidariteit onder de lidstaten en bundeling van middelen ter verwezenlijking van een gezamenlijk doel belangrijk zijn voor de doeltreffendheid en de geloofwaardigheid van het externe optreden van de EU. De EU mag er niet voor terugdeinzen om gevoelige kwesties aan te pakken. Tot slot beklemtoonde de EU dat samenwerking met internationale organisaties en de belangrijkste partners van wezenlijk belang is om haar stem op het wereldtoneel te laten horen.
4. De HV stelde een aantal maatregelen voor om de doeltreffendheid van het GBVB te verbeteren, waarvan sommige een wijziging van het Verdrag zouden vergen. Het gaat onder meer om: de rol van de HV inzake de externe vertegenwoordiging versterken; de HV het recht geven voorstellen te doen; beschikken over een permanent voorzitterschap van de Raad Externe Betrekkingen; mogelijkheden onderzoeken om de SGM uit te breiden en de constructieve onthouding en de nauwere samenwerking beter te gebruiken. Voorts zette hij de voordelen in de verf die bundeling van diplomatieke expertise uit verschillende bronnen kan opleveren en deed hij een oproep om in de instellingen van de EU, en met name het secretariaat-generaal van de Raad, frequenter een beroep te doen op gedetacheerde diplomaten om verschillen te helpen overbruggen, wederzijds vertrouwen te versterken en de totale capaciteit voor beleidsanalyse en gegevensuitwisseling te vergroten. Met betrekking tot de financiering van het GBVB vroeg hij een systeem dat zowel qua omvang als qua flexibiliteit in verhouding staat tot de politieke ambities en doelstellingen die de EU op het wereldtoneel heeft.

5. De leden juichten de toespraak van de HV toe, betuigden hun steun voor zijn voorstellen en stelden vragen over zijn opvattingen over onder meer een eventuele splitsing van de functie van HV en die van SG van de Raad, het idee van een permanente voorzitter van de Europese Raad, de mogelijke samenvoeging van de functies van HV en van Commissielid voor Externe Betrekkingen, financiële vraagstukken en verantwoording, bundeling van middelen en het wekken van vertrouwen.
6. Wat betreft de besluitvorming in GBVB-aangelegenheden verklaarde de HV dat vanwege de specificiteit van het buitenlands beleid (niet tastbaar, gevoelig, niet meetbaar, tot de kern van de soevereiniteit behorend) bijzonder moeilijk te denken valt aan stemming om tot beslissingen te komen. Dat was zeker het geval wanneer het inzetten van troepen aan de orde was. Aangezien het gevaar van inertie in de Unie na de uitbreiding groter zal worden, bestond wel degelijk de behoefte om zich te beraden op oplossingen waardoor het systeem kan blijven functioneren. SGM, constructieve onthouding en nauwere samenwerking zijn voorstellen die verder moeten worden bestudeerd. De lidstaten moeten meer zin voor solidariteit aan de dag leggen.
7. Omtrent de koppeling van de functie van SG van de Raad en die van HV bracht de heer Solana in herinnering waarom in Amsterdam was besloten deze functies aan elkaar te koppelen: men wilde vermijden dat een nieuw bestuurlijk apparaat zou worden gecreëerd, men wilde de HV de controle over de personele middelen geven en men wilde de functie van HV inpassen in de institutionele driehoek. Een ontkoppeling van beide functies is volgens hem niet aan te bevelen.
8. De HV deelde mee dat hij neutraal stond tegenover het idee van een permanente voorzitter van de Europese Raad; volgens hem moeten er ter ondersteuning van dat idee evenwel andere taken dan die van aanspreekpunt op het hoogste politieke niveau worden gevonden.
9. Met betrekking tot de eventuele samenvoeging van de functies van HV en van Commissielid voor Externe betrekkingen wees hij erop dat een dergelijke samenvoeging, afgezien van het feit dat beide functies in de praktijk moeilijk door een en dezelfde persoon kunnen worden uitgeoefend, strijdig zou zijn met het beginsel van collegialiteit van de Commissie. Wat de Unie nodig heeft, is een duidelijke verdeling van de taken en verantwoordelijkheden tussen

beide functies, alsmede samenwerkingsmechanismen om synergieën te versterken en de voordelen van beide functies te maximaliseren. Hij stelde wel voor te overwegen om waar mogelijk diensten te fuseren, bijvoorbeeld de bureaus in Genève (die onder de verantwoordelijkheid van de Commissie kunnen worden geplaatst) en New York (die aan de HV kunnen worden verbonden) en beter gebruik te maken van de mogelijkheid om tussen instellingen onderling en tussen instellingen en de lidstaten middelen te bundelen.

10. Wat betreft de financiering van het GBVB vond de HV de situatie soms zeer beschamend en frustrerend. In de EU-begroting zijn grote bedragen uitgetrokken voor de financiering van de externe betrekkingen, maar de financiële middelen om de GBVB-besluiten te ondersteunen, zijn duidelijk ontoereikend. Er is behoefte aan een nieuwe financieringsregeling, die voor voldoende middelen kan zorgen, een snelle besteding ervan mogelijk maakt en waarborgt dat daarover verantwoording wordt afgelegd.

III. Presentatie door de heer Pascal Lamy, lid van de Europese Commissie

11. Commissielid Lamy beschreef de op het vlak van de gemeenschappelijke handelspolitiek opgedane ervaringen en de lessen die daaruit kunnen worden getrokken, gaf de redenen aan waarom deze als een succes wordt beschouwd en stelde enkele verdere verbeteringen voor. Tot slot presenteerde hij zijn opvattingen over de manier waarop de legitimiteit en de doeltreffendheid van het externe optreden van de EU kan worden verbeterd ².
12. Volgens het Commissielid vindt het succes van de gemeenschappelijke handelspolitiek een verklaring in drie factoren: de politieke wil is aanwezig om gezamenlijk op te treden binnen het kader van de communautaire bevoegdheid, er is een evenwichtig en efficiënt besluitvormingsproces met een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en een permanente dialoog tussen de Commissie en de lidstaten, en er is een gezamenlijk politiek platform, waardoor een Europese doctrine voor handelspolitiek, die gebaseerd is op zowel openheid als regulering, is gecreëerd en tot ontwikkeling gebracht.

---

² Noot: de volledige tekst van de presentatie staat in WD 10 - WG VII.

13. Het systeem functioneert volgens de communautaire methode, hetgeen gezorgd heeft voor wederzijds vertrouwen en zeer goede resultaten heeft opgeleverd. Er is evenwel nog steeds ruimte voor verbetering. Ten eerste zou het aantal uitzonderingen op de regel van SGM verder moeten worden verminderd. De unanimité-regel geldt nog steeds op het gebied van diensten, investeringen en intellectuele eigendom. Dat is een belangrijke hinderpaal bij de nieuwe overeenkomsten die de (uitgebreide) Unie de komende jaren zal moeten sluiten in de WTO of bilateraal (bijvoorbeeld met Mercosur), omdat handelsbesprekingen feitelijk in toenemende mate betrekking hebben op die terreinen welke niet door de SGM worden bestreken, en steeds minder op de handel in goederen of de vermindering van tarifaire belemmeringen. Het Commissielid hoopt dat de Conventie de veralgemening van de SGM zal aanbevelen, ook ten aanzien van de externe aspecten van bepaalde beleidsterreinen die binnen de bevoegdheids-sfeer van de Gemeenschap vallen (bijvoorbeeld milieu). Het Commissielid wees er voorts op dat gemengde overeenkomsten afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van de Unie, met het risico op vertraging dat inherent is aan het ratificeringsproces.
14. Ten tweede wees de heer Lamy erop dat de politieke gevoeligheid van handelsaangelegenheden en de centrale rol die zij spelen in het debat over globalisering, het nodig maakt meer aandacht te besteden aan de zichtbaarheid en de legitimiteit van de activiteiten van de EU op dat terrein. In dat verband wilde de heer Lamy een grotere rol voor het EP in het besluitvormingsproces, meer transparantie in de werkzaamheden van de Raad en een beter gestructureerde dialoog met de civiele samenleving.
15. Met betrekking tot het extern optreden in het algemeen beklemtoonde Commissielid Lamy dat, wil de Unie een succesvol en geloofwaardig gemeenschappelijk buitenlands beleid hebben, er in de eerste plaats behoefte is aan politieke wil om samen op te treden op het wereldtoneel, alsmede aan een gezamenlijk ideologisch platform. Om de Unie een samenhangend buitenlands beleid te geven waarbij gebruik wordt gemaakt van de volledige scala van instrumenten, moeten de pijlerstructuur afgeschaft worden en de bevoegdheden onder één noemer samengebracht. Volgens de heer Lamy bestaat er een ruime consensus over de beginselen en de doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU, maar moet er absoluut een diepgaand debat plaatsvinden voordat de gemeenschappelijke waarden in een echt gemeenschappelijk beleid kunnen worden vertaald. De totstandbrenging van een gemeenschappelijk beleid op alle terreinen van het buitenlands beleid kan stapsgewijs geschieden, maar moet uiteindelijk leiden tot één enkele aanpak in de besluitvorming, met een centrale rol voor de Commissie als vertegenwoordigster en verdedigster van het gemeenschappelijk belang (coördinatie van standpunten alleen is niet toereikend). Dit behelst activiteiten en vertegenwoordiging in multilaterale fora. Hij gaf toe dat voor veiligheids- en defensiekwesties wellicht andere regelingen nodig zijn.

16. De volgende punten kwamen in de gedachtewisseling aan de orde. Op een vraag over de regelingen voor de vertegenwoordiging van de EU in de Wereldbank, het IMF en de G7/G8, antwoordde het Commissielid dat de EU in beginsel een vertegenwoordiger in de Raad van bestuur van de eerste twee instellingen kan aanwijzen, terwijl in het laatste geval de Commissievertegenwoordiger het woord neemt over communautaire aangelegenheden. Op de vraag wie de "ene stem" van de EU moet vertolken, antwoordde de heer Lamy dat het van cruciaal belang is dat de EU vertegenwoordigd wordt door iemand in wie de lidstaten vertrouwen hebben; hij verwees in dat verband naar het voorstel dat de Commissie in haar mededeling van mei dit jaar heeft gedaan. Hij plaatste vraagtekens bij het idee van een permanente voorzitter van de Europese Raad, omdat niet duidelijk is aan wie deze verantwoording moet afleggen.
17. In een reactie op een uitspraak dat er een duidelijk verschil is tussen crisisbeheersing/diplomatie, enerzijds, en handelsbesprekingen, anderzijds, antwoordde het Commissielid dat ook op het gebied van het handelsbeleid gereageerd wordt op crisissituaties en dat het verschil ligt in de intensiteit. Het Commissielid acht het mogelijk de ervaring die met de gemeenschappelijke handelspolitiek is opgedaan, te extrapoleren naar andere terreinen. Hij vond een onderscheid tussen "tastbare" en "niet-tastbare" beleidsterreinen niet nuttig.

IV. Presentatie door de heer Poul Nielson, lid van de Europese Commissie

18. Commissielid Nielson gaf een beschrijving van de activiteit van de Gemeenschap op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en presenteerde zijn opvattingen over de ontwikkeling van het externe optreden van de EU ³.
19. De heer Nielson memoreerde dat de EU (Gemeenschap en lidstaten) de grootste verstrekker van officiële ontwikkelingsbijstand (ODA) ter wereld is (meer dan 50%) en dat de Gemeenschap alleen goed is voor 10% van de totale ontwikkelingshulp. De door de Commissie/Gemeenschap verleende bijstand ging vooral naar zes prioritaire terreinen: handel en ontwikkeling, regionale integratie, macro-economisch beleid en sociale sectoren, vervoer, voedselzekerheid

---

³ Noot: de volledige tekst van de toespraak van de heer Nielson staat in WD 9-WG VII.

en governance. Volgens Commissielid Nielson is de toegevoegde waarde van ontwikkelings-samenwerking op EU-niveau het wereldwijde bereik ervan (aanwezigheid in alle landen van de wereld) en het feit dat het de voormalige kolonies een partner geeft (in plaats van een "mentor", zoals vroeger het geval was). Hij betreurde dat het beleid inzake ontwikkelings-samenwerking niet bindend is voor de lidstaten en veelal onvoldoende is afgestemd op andere communautaire beleidsterreinen.

20. Het Commissielid deed de volgende aanbevelingen aan de Conventie: het ontwikkelings-beleid moet toegesneden zijn op strategische doelstellingen op middellange tot lange termijn (in tegenstelling tot de kortetermijnagenda van het buitenlands beleid) op basis van regionale strategieën per land; de lidstaten moeten voor een betere coördinatie zorgen, ook multilateraal; het EOF moet worden opgenomen in de algemene begroting van de EU; de regelingen voor ACS-samenwerking/de Overeenkomst van Cotonou moeten worden veranderd (het creëren van één rechtspersoonlijkheid zou het pad effenen voor vereenvoudiging en rationalisering).
21. De humanitaire hulp van de EG is goed voor 500 miljoen euro en er hebben activiteiten plaatsgevonden in 60 landen (hetgeen 25% van de humanitaire hulp wereldwijd vertegenwoordigt). De humanitaire hulp van de EG en de lidstaten samen vertegenwoordigde 50% van de humanitaire hulp wereldwijd. Voordelen van het verlenen van humanitaire hulp op EU-niveau zijn, aldus de heer Nielson, de verdeling van de lasten en de politieke onpartijdigheid. Hij waarschuwde voor pogingen om de humanitaire hulp te koppelen aan overwegingen van buitenlands beleid (inclusief crisispreventie/crisisbeheersing).
22. Commissielid Nielson presenteerde ook zijn visie op de externe betrekkingen van de EU in het algemeen en stelde dat het buitenlands- en veiligheidsbeleid vanwege zijn intergouvernementeel karakter niet de gewenste resultaten had opgeleverd. De kernvraag is of de EU een echte wereldspeler wil zijn. Zo ja, dan heeft zij een ander systeem en betere instrumenten nodig. De heer Nielson bracht verslag uit over de recente besprekingen inzake Eritrea en Zimbabwe, die volgens hem het gebrek aan duidelijkheid, samenhang en doeltreffendheid van de EU-besluitvormingsprocedures hebben aangetoond. Hij beval de volgende wijziging aan voor de toekomst: het zwaartepunt moet komen te liggen bij één persoon, die de controle heeft over het politieke initiatief en alle instrumenten kan inzetten; de HV moet dat initiatiefrecht hebben en moet "verbonden zijn met"/deel uitmaken van de Commissie. De unanimiteitsregel in het GBVB moet worden afgeschaft en worden vervangen door de SGM (behalve voor defensie); alle extern optreden moet door het EP kunnen worden onderzocht en door de Rekenkamer worden geverifieerd.

23. Een lid vroeg hoe een HV die deel uitmaakt van de Commissie, het vertrouwen van de Raad kan winnen en hoe het werk het best kan worden verdeeld. Het Commissielid antwoordde dat dit niet uitgesloten is, aangezien ook bijvoorbeeld de Commissievoorzitter het vertrouwen van beide instellingen geniet. Hij voegde daaraan toe dat indien de lidstaten bereid zijn het systeem te verduidelijken en te rationaliseren en ervoor te zorgen dat verantwoording wordt afgelegd, zonder twijfel een oplossing kan worden gevonden voor de structuur ervan.

V. Toespraak van de heer Pierre de Boissieu, plaatsvervangend secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

Na de historische ontwikkeling in herinnering te hebben gebracht die na 1989-1990 tot het Verdrag van Maastricht en het Verdrag van Amsterdam heeft geleid, memoreerde de heer de Boissieu het onderscheid tussen:

- de eerste pijler, die alle bij het Verdrag toegewezen, en dus in aantal beperkte bevoegdheden bevat die de lidstaten naar de Gemeenschap hebben overgeheveld, het kader waarin deze worden uitgeoefend, de vaststelling van de institutionele structuur en de middelen om actie te ondernemen, en
- de tweede pijler, die de lidstaten de mogelijkheid biedt om de bevoegdheden die zij voor zichzelf hebben willen houden, namelijk alle bevoegdheden die niet naar de Gemeenschap zijn overgeheveld, complementair uit te oefenen. De tweede pijler heeft dus een mogelijkheid tot onbeperkte samenwerking gecreëerd voor de bevoegdheden die nationaal zijn gebleven.

Wat de juridische instrumenten betreft, ligt het zwaartepunt van de tweede pijler bij de gemeenschappelijke strategie, die erop gericht is de instrumenten van de lidstaten te bundelen voor een welomschreven, in de tijd beperkt doel. De heer de Boissieu wees er voorts op dat de gemeenschappelijke strategie gecreëerd is om uitvoering met gekwalificeerde meerderheid van stemmen mogelijk te maken, maar dat van deze mogelijkheid nooit gebruik is gemaakt. Volgens het in het Verdrag vastgestelde mechanisme worden in het door de Raad besloten gemeenschappelijk optreden de gemeenschappelijke middelen gedefinieerd en wordt gezorgd voor een zekere verdeling van de taken, waarbij rekening wordt gehouden met de problemen waarmee de diverse lidstaten te kampen hebben en de rol die zij willen spelen. Artikel 14, lid 4, van het VEU bepaalt evenwel dat "de Raad [...] de Commissie [kan] verzoeken passende voorstellen in verband met het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid bij hem in te dienen om de uitvoering van een gemeenschappelijk optreden te garanderen", maar dat artikel is nooit in een concrete situatie toegepast.

De heer de Boissieu onderstreepte dat op dat punt geen uitvoering is gegeven aan het Verdrag en dat voor het externe optreden van de Unie bijgevolg meestal artikel 308 VEG als rechtsgrondslag is gekozen, hoewel dat artikel de werking van de gemeenschappelijke markt betreft.

De heer de Boissieu beklemtoonde vervolgens het gebrek aan inhoud van de gemeenschappelijke optredens en strategieën.

Met betrekking tot de financiering wees de heer de Boissieu erop dat de Raad aan het toezicht van de Rekenkamer onderworpen is en dat voor zijn begroting kwijting moet worden verleend door het Europees Parlement, met dien verstande evenwel dat het Parlement en de Raad reeds in 1970 een akkoord hebben gesloten dat inhoudt dat de instellingen elkaars ramingen van de administratieve uitgaven niet ter discussie stellen.

De heer de Boissieu legde uit dat het aandeel van de Raad in de totale administratieve uitgaven van de Gemeenschap in 1990 ongeveer 10% bedroeg. Na de uitvoering van het GBVB en de derde pijler bedraagt het nu 8,5%. De Raad beschikt thans over 350 A-ambtenaren, na de inspanning die is geleverd om "Solanateams" op te zetten. De Commissie beschikt harerzijds over meer dan 6000 A-ambtenaren.

Hij constateerde dat de financiering door de lidstaten volgens speciale verdeelsleutels niet heeft gefunctioneerd en vroeg de leden van de werkgroep daarover na te denken, in de wetenschap dat indien wij gezamenlijk willen optreden, de financiële lasten voor bepaalde lidstaten niet aanzienlijk zwaarder mogen zijn dan voor andere.

De heer de Boissieu memoreerde voorts dat de eigen GBVB-begroting 35 miljoen euro bedraagt uit hoofde van het interinstitutioneel akkoord tussen het Parlement, de Raad en de Commissie, wat weinig is in vergelijking met de overige uitgaven van de instellingen.

Hij herhaalde nogmaals dat het beheer van de voor het GBVB bestemde beleidsuitgaven die ten laste komen van de begroting van de Gemeenschap, bij de Commissie moet blijven berusten, aangezien de Raad geen enkele uitvoeringsbevoegdheid opeist. Wanneer de Unie evenwel in politieke onderhandelingen verwickeld is, moet voorgesteld kunnen worden dat de financieringsmaatregelen van deze toepassingspunten geheroriënteerd worden op gene.

Hoe dan ook betreurde de heer de Boissieu het gebrek aan middelen waarmee de Unie voor het externe GBVB-optreden te kampen heeft, alsook de omslachtige procedures die moeten worden gevolgd om meer begrotingsmiddelen voor het GBVB te krijgen wanneer daaraan behoefte is voor een welbepaalde actie. Hij wees erop dat de EU op dat punt minder doeltreffend is dan de UNO, de WEU, de NAVO of de OVSE.

Hij betreurde de geringe omvang van de op de begroting opgenomen kredieten voor administratieve uitgaven van de Raad, die 400 miljoen euro bedragen, zijnde 8% van de administratieve begroting van de instellingen. Daardoor kan de Raad de speciale vertegenwoordigers niet betalen, waarvoor 3,6 miljoen euro aan kredieten zijn uitgetrokken. Bijgevolg worden deze uitgaven momenteel voor 80% betaald door de lidstaten. Alleen de grote lidstaten hebben dus speciale vertegenwoordigers, want alleen zij kunnen deze betalen.

De heer de Boissieu wil dat het secretariaat-generaal van de Raad over 50 miljoen euro beschikt voor de GBVB-activiteiten. De Raad zal daarover verantwoording afleggen, en voor dat bedrag zal kwijting worden verleend, zo voegde hij daaraan toe.

De vraag waarom het Verdrag niet is toegepast, is volgens de heer de Boissieu met betrekking tot vele delen van het Verdrag gesteld. Wat bijvoorbeeld het vervoersbeleid betreft, heeft de Gemeenschap zich 30 jaar lang beperkt tot een "pro memorie" op de begroting en de zomertijd. Het Verdrag is op dat punt vrijwel niet gewijzigd, en we hebben nu toch een vervoersbeleid. Er is een vervoersbeleid gekomen op het ogenblik dat men, op grond van hetzelfde Verdrag, een vervoersbeleid heeft gewild. Het Verdrag zelf stond dus niet ter discussie.

Met betrekking tot het GBVB is de heer de Boissieu van mening dat de grootste moeilijkheid niet ligt in de betrekkingen tussen de Commissie en Hoge Vertegenwoordiger Solana. Het knelpunt is wat er moet worden gedaan om het beleid en de financiële middelen van de lidstaten op elkaar af te stemmen. De begroting voor het externe optreden van de Gemeenschap bedraagt evenwel 6 miljard euro. De begroting voor het externe optreden van de lidstaten bedraagt ongeveer 70 à 80 miljard euro. Het externe optreden is dus grotendeels in handen van de lidstaten.

Wat het toekomstige Verdrag betreft, is er volgens de heer de Boissieu, indien de constructie ongeveer dezelfde blijft als nu, allereerst behoefte aan duidelijke rechtsgrondslagen. Vervolgens moet duidelijkheid worden verschaft over het oogmerk en de doelstelling van de actie die gezamenlijk wordt ondernomen. Het kan gaan om een gezamenlijk optreden, maar ook om een optreden dat berust op een systeem van taakverdeling. Dat hangt af van de omstandigheden. Ten derde is het niet zozeer de vraag wat de plaats is van de gekwalificeerde meerderheid van stemmen, maar wel hoe ervoor kan worden gezorgd dat de werking van het systeem niet kan worden geblokkeerd. Ten vierde moet een financiële regeling worden gevonden waarin de Unie niet gemarginaliseerd wordt, want zelfs voor ontwikkelingssamenwerking, haar belangrijkste troef, bedraagt haar begroting slechts 15% van de middelen die de lidstaten daarvoor uittrekken. De Unie kan enkel een rol van betekenis spelen indien zij krachten bundelt en als katalysator fungeert, veeleer dan als zestiende speler, zo herhaalde hij nog. De zestiende speler is gedoemd om marginaal

te blijven. Hoe kan de Unie worden omgevormd tot een instantie die krachten bundelt, wetende dat sommige middelen ten eeuwigden dage nationaal zullen blijven? Voor de beleidsuitgaven ten laste van de begroting is 35 miljoen euro ontoereikend, zo stelde hij. De Hoge Vertegenwoordiger moet het recht hebben om voorstellen over de politieke aanwending van bepaalde middelen in een bepaalde richting te sturen. In dat verband moeten deze uitgaven worden beheerd door hetzij de Commissie, hetzij een andere instantie die de lidstaten onderling willen oprichten om gedifferentieerde participaties te beheren. De heer de Boissieu gaf de voorkeur aan een "startfonds", zoals er een bestond bij de WEU.

Tot slot vroeg hij, wat de administratieve uitgaven betreft, voor het secretariaat-generaal van de Raad de nodige middelen om te functioneren; het secretariaat-generaal heeft namelijk het voorbeeld van matiging getoond.

Een lid stelde de heer de Boissieu een vraag over de eventuele samenvoeging van de functie van Hoge Vertegenwoordiger en van Commissielid voor Externe Betrekkingen. De heer de Boissieu verklaarde dat hij daarvan geen voorstander is, en wees erop dat de echte vraag is hoe de middelen waarover de lidstaten beschikken, kunnen worden gebundeld ter verwezenlijking van gezamenlijke doelstellingen, tenzij bevoegdheden naar de Gemeenschappen worden overgeheveld, wat niet aan de orde lijkt te zijn.

Op een vraag van een lid over de noodzakelijke verduidelijking van de tekst van de Verdragen om deze beter te doen naleven, antwoordde de heer de Boissieu dat een echt buitenlands beleid van de Unie een integratie van de middelen en de doelstellingen met een echte solidariteit tussen de lidstaten vereist.

Een lid stelde de vraag of het GBVB een intergouvernementele methode vergt, dan wel of de stemming bij gekwalificeerde meerderheid geschikt is voor het GBVB. De heer de Boissieu herinnerde eraan dat het beginsel waarop de communautaire methode gegrondvest is, de absolute gelijkheid van de rechten en plichten van alle lidstaten is en dat de echte vraag hier is, hoe de belangen van de Unie het best kunnen worden gediend door het Verdrag in die zin te wijzigen dat men niet meer geconfronteerd wordt met een veto van een lidstaat die geen betrokken partij is bij het voorgenomen optreden.

Op een vraag van een lid over het gebrek aan ambitie van het buitenlands beleid van de Unie, pleitte de heer de Boissieu ervoor dat de Raad de politieke doelstellingen van het externe optreden omschrijft en de Commissie terzelfder tijd meer autonomie krijgt om de programma's te beheren, veeleer dan comités van beheer op te richten. Ook moeten de achteraf verrichte effectenstudies aan strengere regels worden onderworpen.

Op vragen over het voorzitterschap van de Unie en van de Raad antwoordde de heer de Boissieu dat de keuze voor het voorzitterschap van de Unie zal afhangen van de opzet van het geheel. Het voorstel om de Hoge Vertegenwoordiger de Raad te laten voorzitten, droeg de goedkeuring weg van de heer de Boissieu, met dien verstande dat de Hoge Vertegenwoordiger aan het hoofd van het secretariaat-generaal moet blijven staan.

Op een vraag over de financiële aspecten van het externe optreden, antwoordde de heer de Boissieu dat hij een systeem wil dat een betere verdeling van de rollen mogelijk maakt, waarbij men voor ogen moet houden dat op dit terrein nieuwe budgettaire verdeelsleutels moeten worden gecreëerd en dat geografische en historische overwegingen van groot belang zijn.
